

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

SISTEMA DE SERVEIS SOCIALS

Coordinació: PELEGRI VIANYA, XAVIER

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	SISTEMA DE SERVEIS SOCIALS			
Codi	101712			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Treball Social	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG,2GM			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	PELEGRI VIANYA, XAVIER			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classe presencial: 40% Treball autònom de l'estudiant: 60%			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	Dilluns de 12h. a 14h. Dimecres de 10h. a 11h. Despatx 3.27 de la FEPTS			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
PELEGRI VIANYA, XAVIER	xpelegri@geosoc.udl.cat	7,8	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer i comprendre els aspectes fonamentals de la regulació legal i normativa dels serveis socials de Catalunya.
2. Dominar les prestacions de serveis, les prestacions econòmiques i els principals programes vigents de serveis socials de Catalunya.
3. Saber com s'organitzen els dispositius públics i privats de serveis socials per tal de donar una resposta eficaç.
4. Conèixer l'organització i els principals mecanismes d'actuació i regulació del sistema autonòmic de serveis socials.
5. Aprendre a obtenir informació en diferents fonts i a interpretar la literatura amb que es construeix i modifica constantment el sistema de serveis socials.
6. Adquirir l'hàbit de relacionar els elements del sistema de serveis socials amb la realitat quotidiana i analitzar la intervenció tècnica i les orientacions de la política social.
7. Analitzar críticament i fonamentada les normatives, les programàtiques, l'organització i el funcionament pràctic de l'actual model de serveis socials.
8. Exercitar les capacitats d'argumentar i d'exposar, oralment o per escrit, el coneixement adquirit, sigui propi o dels autors que es treballin, utilitzant una terminologia correcta.

Competències

1. Capacitat crítica, d'anàlisi i de síntesi
2. Comunicació oral i escrita en la llengua materna
3. Utilització de les TIC en el context professional i capacitat de gestió de la informació
4. Aprenentatge autònom i adaptació a situacions noves
5. Afavorir el respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis de la cultura de pau i de valors democràtics
6. Dominar el conjunt de recursos i serveis socials així com saber determinar la seva idoneïtat en funció de les circumstàncies

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMA 1. La Xarxa de serveis socials d'atenció pública

La legislació bàsica en serveis socials a Catalunya. Principis rectors del sistema. Sistema de garantia de drets. Els Serveis Bàsics i els Serveis Especialitzats: funcions. Prestacions del sistema públic: tipus. La Cartera de serveis socials. Descripció dels paràmetres més importants de les prestacions tècniques i tecnològiques.

TEMA 2. Règim competencial i organitzatiu

Competències de les Administracions públiques. La iniciativa privada: tipus i requisits per a la iniciativa social. Les obligacions de les entitats titulars de serveis socials i dels establiments. Condicions i conseqüències de la integració a la XSSAP. Els règims d'autorització i d'acreditació. El RESES i el registre d'entitats d'iniciativa privada.

TEMA 3. Ordenació i desplegament del Sistema Català de Serveis Socials.

El personal dels serveis. Els mecanismes de cooperació: modalitats de contractació i externalització. El sistema d'informació social. La participació: canals, òrgans i processos. La formació i la recerca. La qualitat. La inspecció i el control: funcions, procediment, personal i infraccions. La planificació i finançament dels serveis socials.

TEMA 4. Les prestacions econòmiques i el copagament.

Les prestacions econòmiques del sistema: aspectes generals. L'indicador de renda de suficiència. Les prestacions de dret subjectiu, les de dret de concurrència i les d'urgència social. Les prestacions de suport a la família i a les dones. La renda mínima d'inserció. Prestacions de la LISMI. Prestacions de la LAPAU.

TEMA 5. Els serveis socials bàsics i altres actuacions a nivell local.

Característiques del primer nivell de serveis socials. El servei bàsic d'atenció social i el SAD. L'atenció i el suport a les famílies: serveis i prestacions. Els programes de lluita contra la pobresa i l'exclusió socials: serveis i prestacions. L'atenció a la dependència des dels serveis socials bàsics: funcions i procediments.

TEMA 6. Els serveis socials especialitzats: normativa, organització i funcionament

a) El maltractament de menors. La Llei 14/2010 (LDOIA). El procediment de protecció ordinari i el procediment urgent. Les mesures d'atenció social i educativa de protecció. Programes i actuacions dirigits a la infància i adolescència. L'adopció nacional i internacional.

b) La vellesa com una etapa del cicle vital. Drets i deures de les persones grans. Prestacions i programes d'atenció a les persones grans. L'acolliment familiar de les persones grans. El maltractament de les persones grans.

c) Conceptualització i tipologies de les persones amb disminució. Marc normatiu. L'atenció a la discapacitat en els sistemes de benestar. Programes d'atenció i prestacions a les persones amb discapacitat. Acolliment residencial i intensitat de suport. Regulació de la inserció laboral.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats presencials 40%:

- Classes magistrals amb suport de tecnologies de la informació
- Pràctiques d'exercicis i resolució de casos en grup
- Exposicions públiques: teòriques, de treballs individuals o de grup
- Projecció de pel·lícules, documentals i/o reportatges amb fòrum
- Tutories individuals i grupals

Activitats no presencials 60%:

- Lectura i anàlisi de textos.
- Realització de recensions i treballs escrits individuals
- Preparació de les exposicions i fòrums

- Recerca d'informació bibliogràfica i en la xarxa
- Estudi i preparació de proves escrits

Pla de desenvolupament de l'assignatura

TEMA	ACTIVITAT	MODALITAT	OBJECTIUS	DESCRIPCIÓ	TASQUES ALUMNES	% AVALUACIÓ
TEMA 1 La Xarxa de serveis socials d'atenció pública	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Facilitar informació resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	Explicar els conceptes teòrics amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió	
	Anàlisi i classificació	Presencial	Conèixer i diferenciar els tipus de serveis socials	Organitzar a classe i en grup els serveis de la Cartera de S.S. en una plantilla	Haver estudiat la Cartera i participar en el grup	
TEMA 2 Règim competencial i organitzatiu	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Facilitar informació resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	Explicar els conceptes teòrics amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió	
	Elaboració d'un petit assaig	No presencial	Conèixer les opinions i aportacions d'altres autors	Lectura personal, anàlisi i confecció individual d'un treball acadèmic	Elaborar la comunicació en un text estructurat i rellevant	25% de la nota final
TEMA 3 Ordenació i desplegament del Sistema Català de Serveis Socials	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Facilitar informació resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	Explicar els conceptes teòrics amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	Escoltar, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió	
	Resolució de casos pràctics	Presencial	Transferir els coneixements teòrics a la pràctica	Facilitació de casos i resolució en grup a classe aplicant les prestacions	Analitzar els casos aplicant-hi els coneixements teòrics	
	Prova escrita dels 3 primers temes	Presencial	Valorar els aprenentatges	Preguntes de resposta curta i altres tipus test	Estudiar els apunts i altres materials i fer l'exercici	25 % de la nota final

SISTEMA DE SERVEIS SOCIALS 2016-17

TEMA	ACTIVITAT	MODALITAT	OBJECTIUS INFORMACIÓ	EXPLICAR els DESCRIPER conceptes teòrics	ESCOLTAR APRENDRE notes, Escollir i participar fent preguntes o reflexionar i donant l'opinió preguntes o donant Anàlitzar els casos	% AVALUACIÓ
TEMA 4 TEMA 1 Les Xarxes de serveis socials econòmics i socials d'atenció copagament pública	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	resumida. Facilitar la informació i promoure la comprensió i motivar el seu estudi	amb suport de power point. Respondre a les preguntes i l'aprofundiment	participar fent preguntes o reflexionar i donant l'opinió	
	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	participar fent preguntes o reflexionar i donant l'opinió	
	Resolució de casos pràctics Anàlisi i classificació	Presencial	coneixements teòrics i diferència dels tipus de serveis socials	Organitzar a classe i en grup les prestacions econòmiques de la Cartera de S.S. en un pla d'atenció	aplicar-hi els coneixements teòrics i participar en l'opinió	
TEMA 2 TEMA 5 Règim competencial i organitzatiu i altres actuacions a nivell local	Tutories en grup	Presencial	comprensió Facilitar informació resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	plantejar l'alumne Explicar els conceptes teòrics amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	activa Escollir, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió	
	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	comprensió Facilitar informació resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	participar fent preguntes o reflexionar i donant l'opinió	
	Elaboració d'un petit assaig Debat	No presencial Presencial	Conèixer les opinions i aportacions d'altres autors	Lectura personal, anàlisi i confecció d'un treball de debat a classe	Elaborar la comunicació en un text estructurat i l'exposició	25% de la nota final
TEMA 6 Els serveis socials desplegats del Sistema normatiu, organitzatiu i funcionament Socials	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	opinar aportant informació resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	Explicar els conceptes teòrics amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	Escollir, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant l'opinió	
	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	comprensió i motivar el seu estudi	dubtes i dirigir l'aprofundiment	participar fent preguntes o donant l'opinió	
	Resolució de casos pràctics textos i documents	Presencial	Transferir els coneixements teòrics a la pràctica	Facilitació de casos i resolució	Anàlitzar els casos	
	Prova escrita dels 3 primers temes	Presencial	Valorar els aprenentatges	Preguntes de resposta curta i altres tipus test	Estudiar els apunts i altres materials i fer l'exercici	25 % de la nota final
	Prova de resolució de casos pràctics	Presencial	Valorar els aprenentatges	Resolució de casos individual aplicant les prestacions econòmiques	Estudiar els apunts i fer l'exercici	25 % de la nota final
TEMA 4	Exposició teòrica dels continguts	Presencial	Facilitar informació resumida. Promoure la comprensió i motivar el seu estudi	Explicar els conceptes teòrics amb suport de power point. Respondre dubtes i dirigir l'aprofundiment	Escollir, prendre notes, reflexionar i participar fent preguntes o donant	

L'avaluació consistirà en les següents evidències amb la corresponent ponderació:

- **Prova mixta de tipus test i respostes curtes sobre els tres primers temes** on entrarà tant la matèria donada a classe com les lectures proposades com a complement obligatori. Valor: 25% de la nota final. [competències 3, 4, 6]
- **Realització d'un treball individual inèdit** (tipus assaig breu) que haurà de seguir les instruccions que es donaran oportunament, a més de les normes generals que consten a la Guia de presència de treballs. Valor: 25% de la nota final [competències 1, 2, 3, 4 i 5]
- **Prova mixta de tipus test i respostes curtes sobre els tres segons temes** on entrarà tant la matèria donada a classe com les lectures proposades com a complement obligatori. Valor: 25% de la nota final. [competències 3, 4, 6]
- **Prova de resolució de casos** consistent en plantejar i donar la solució més escaient a les situacions que es proposin, aplicant la matèria donada a classe, especialment referent a les prestacions de servei i econòmiques. Valor: 25% de la nota final. [competències 3, 4, 6]

Bibliografia i recursos d'informació

- Aguado, V. (coord.) (2008). *El sistema de serveis socials a Catalunya. Garantir drets, prestar serveis*. Barcelona: Institut d'Estudis Autònoms.
- Alemán, Mª C. i García, M. (2005). *Servicios sociales sectoriales*. Madrid: Ed. Ramón Areces.
- Casado, D. i Fantova, F. (2007). *Perfeccionamiento de los Servicios Sociales en España*. Madrid: Fundación FOESSA.
- Ezquerro, A. (coord.) (2012). *El Marco jurídico de los servicios sociales en España: Realidad actual y perspectivas de futuro*. Barcelona : Atelier Libros Jurídicos
- Fantova, F. (2008). *Sistemas públicos de servicios sociales. Nuevos derechos, nuevas respuestas*. Bilbao: Universidad de Deusto.
- Jiménez, J. A. (2003). *Marc legal dels serveis socials per a gent gran*. Barcelona: Fundació Pere Tarrés, Universitat Ramon Llull.
- Lafuente, A. I. (2008). *Guía práctica sobre la atención a personas en situación de dependencia*. Barcelona: Experiencia
- Pelegrí, X. (2010). *El sistema català de serveis socials (1977-2007). Cultura i política*. Barcelona: Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- Pelegrí, X. (coord.) et al. (2011). *Els serveis socials a Catalunya. Aportacions per al seu estudi*. Ed. Universitat de Lleida.
- Rodríguez Cabrero, G. (dir.) (2011). *Servicios sociales y cohesión social*. Madrid: Consejo Económico y social.
- Roldan, E. (2001). *¿Hacia un sistema mixto de bienestar social? La evolución de los servicios sociales en España*. Madrid: Editorial Complutense.
- Roldan, E. i García, T. (2006). *Políticas de Servicios Sociales*. Madrid: Síntesis.
- Santos, J. (2012). *El cuarto pilar: un nuevo relato para los servicios sociales*. Madrid: Consejo General de Trabajo Social : Paraninfo
- Subirats, J. (dir.) et al (2007). *Los servicios sociales de atención primaria ante el cambio social*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Vilà, A. (2011). *Serveis socials. Aspectes històrics, institucionals i legislatius*. Barcelona; UOC.

Textos legals bàsics: (per ordre cronològic)

- Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials (a DOGC 2737 de 31 de juliol).
- **Llei 16/1996, de 27 de novembre, reguladora de les actuacions inspectors i de control en matèria de serveis socials i de modificació del Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, pel qual s'aprova la refosa de les lleis 12/1983, 26/1985 i 4/1994, en matèria d'assistència i serveis socials (a DOGC 9 de desembre de 1996, núm. 2290)**
- Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció (a DOGC 2435 de 17 de juliol)
- Decret 176/2000, de 15 de maig, de modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, de regulació del

Sistema Català de Serveis Socials (a *DOGC 3148 de 26 de maig*).

- Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies (a *DOGC 3926 de 16 de juliol*)
  - Decret 27/2003, de 21 de gener, de l'atenció social primària (a *DOGC 3815 de 5 de febrer*).
  - Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic (a *DOGC 4691 de 4 d'agost*).
  - Llei 39/2006, de 14 de desembre, de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en situació de Dependència (a *BOE 299 de 15 de desembre*).
  - Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials (a *DOGC 4990 de 18 d'octubre*)
  - **Decret 151/2009, de 29 de setembre, de desplegament parcial de la Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies** (a *DOGC 1 d'octubre de 2009, núm. 5475*)
  - **Decret 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials** (a *DOGC 24 de desembre de 2009, núm. 5533*)
  - **Decret Llei 1/2010, de 12 de gener, de modificació de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció** (a *DOGC 18 de gener de 2010, núm. 5547*)
  - **Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de serveis socials 2010 – 2011** (*DOGC 20 d'octubre de 2010, núm.5738*)
-
- Departament de Benestar Social i Família: <http://www.gencat.cat/benestar/>
  - Dixit Centre de documentació de serveis socials: <http://dixit.gencat.cat/portal/index.html>
  - Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona: <http://www.diba.es/servsocials/default.asp>
  - Regidoria de Serveis Personals de la Paeria: <http://serveispersonals.paeria.es/index.asp>
  - Entitats catalanes d'acció social: <http://www.acciosocial.org/ca/quisom.html>